

ситуацій в команді дозволяє своєчасно приймати ефективні рішення і досягати максимальних результатів.

Отже, можна зробити висновок, що ґрунтуючись на довірі при роботі в команді, процеси управління є більш якісними і ефективними, що дозволяє організаціям досягати певних цілей.

Список використаних джерел

1. Лісова Н.І. Довіра й управління в умовах трансформаційних процесів <https://lib.iitta.gov.ua/708708/1/Стаття%202.pdf>
2. Сушик І. В., Сушик О. Г., Мартинюк Я М., Вісин В. В. Етика бізнесу : навч. посіб. Луцьк : ЛНТУ, 2019. 268 с.

УДК 316.477

Папка В.С., студентка; Дзеверіна К.С., к.е.н.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

БІЗНЕС-ЕТИКЕТ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ ДІЛОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В реаліях сьогодення бізнес-етикет відіграє певну роль у взаєминах суб'єктів підприємницької діяльності. Як свідчить практика, рівень культури, манери, вміння ввічливо спілкуватися і вести себе з діловими партнерами, чемність, врахування при переговорах особливостей національної культури іноземних суб'єктів господарювання, все це дозволяє більш успішно організувати власну бізнес-діяльність. Зазвичай етикетом вважається сукупність правил поведінки, які зовні регулюють прояви людських взаємовідносин.

У бізнес-спілкуванні етикет визначається як набір правил поведінки, звичаїв та соціальних норм, необхідні в ділових відносинах і особистому спілкуванні. При цьому етичним у бізнесі вважається вміння спілкуватися дотримуючись субординації, поважати іншу думку, стримувати емоції (тримати себе в руках), визнавати неправоту, а іноді й відмовлятися від попередньої позиції. Етика бізнесу спрямована на формування позитивного іміджу та спрощення щоденних робочих процесів. Правила культури спілкування не обмежуються знанням того, хто має першим потиснути руку, вітатися, увійти в приміщення або ліфт. Це також культура усної розмови та листування (в тому числі електронного), телефонних дзвінків і т.ін. [1]. Найбільш важливими сферами та формами бізнес-етикету є: офіційні та протокольні форми привітання та представлення; подарунки в ділових відносинах; етикет національних символів; візитна картка; діловий одяг; ділова субординація; етикет в рекламі продукції та інше [2].

Крім того, слід зазначити, що основою етикетних норм є: дотримання певної дистанції між працівниками різних рангів, толерантне ставлення до думок інших, уміння бути самокритичним і використовувати в суперечці аргументи, а не лише владу чи авторитет [3]. Правила і вимоги етикету (мається на увазі службовий етикет) повинні сприяти піднесенню настрою в колективі, формувати доброзичливий морально-психологічний клімат, а це в свою чергу підвищить продуктивність праці. Прояв керівним складом організації поваги і ввічливого відношення до підлеглих створюватиме атмосферу піднесення, коли завдання виконуються не лише як потреба або вимушена необхідність, а й з задоволенням і творчим підходом.

Бізнес-етикет є одним з чинників успішної ділової взаємодії суб'єктів підприємницької діяльності, що дозволяє їм: більш ефективно організувати ділові зустрічі на основі неформальних і формальних умов взаємодії; зменшувати витрати часу на отримання інформації та узгодження певних документів та особливостей контрактів; формувати значний рівень довіри і налагодження доброзичливих стосунків в колективі тощо.

Список використаних джерел

1. Афанасьев И. Діловий етикет : 2-е вид., перероб. і доп. К. : Альтерпрес, 2001. 352 с.
2. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська Г.Г., Рузакова Г.Г. Етика ділових відносин : навч. пос. Вінниця : ВНТУ, 2011. 309 с
3. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера : навч. посібник. К. : Знання, 2011. 445 с.

UDC 656

Rakhmetulina A.A., PhD student

S. Amanzholov East Kazakhstan University (Ust-Kamenogorsk, Kazakhstan)

ANALYSIS OF THE IMPACT OF LPI ON THE INTERNATIONAL TRADE OF THE EAEU AND CENTRAL ASIAN COUNTRIES

Table 1 shows the sub-indices of logistics efficiency of the EAEU countries with the main trading partners of the Central Asian Republic and Europe for 2022.

Table 1 – Ratings and average values of the components of the logistics performance index of the EAEU and their main trading partners in the Central Asian Region, in points, 2022.

	Rank	Score	C*	I*	IT*	CL*	ATG*	CDT*	GDP*
EAEU countries									
Kazakhstan	79	2,7	2,6	2,5	2,6	2,7	2,9	2,8	203,6
Russia	88	2,6	2,4	2,7	2,3	2,6	2,9	2,5	1703,6
Belarus	79	2,7	2,6	2,7	2,6	2,6	3,1	2,6	70,6
Armenia	97	2,5	2,5	2,6	2,2	2,6	2,7	2,3	15,1
Kyrgyzstan	123	2,3	2,2	2,4	2,4	2,2	2,4	2,3	8,9
average	93	2,56	2,46	2,58	2,42	2,54	2,8	2,5	400,3
Central Asian Republics									
Uzbekistan	88	2,6	2,6	2,4	2,6	2,6	2,8	2,4	72,7
Tajikistan	97	2,5	2,2	2,5	2,5	2,8	2,9	2	8,7
Turkmenistan (2018)	126	2,41	2,35	2,23	2,29	2,31	2,56	2,72	60,2
average	103	2,51	2,38	2,37	2,46	2,57	2,75	2,37	47,2
Worldwide average	66	3,00	2,80	2,92	2,93	3,03	3,24	3,05	
Notes: * LPI indicators: C - Customs, I - Infrastructure, IT - International transport, CL - Competence in logistics, ATG - Ability to track goods, CDT - Compliance with delivery terms, GDP- gross domestic product, billion dollars. Source: http://lpi.worldbank.org/international									

Table 1 shows that in terms of logistics development indicators (according to the LPI index and sub-indices) for 2022, the EAEU and CAR countries with an average LPI of 2.56 and 2.51 points lag far behind the global average LPI (3.0).